

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของการวิจัย

วิทยาการก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และการสื่อสาร เป็นปัจจัยผลักดันที่ทำให้เกิดการติดต่อสื่อสารระหว่างพลโลกอย่างไร้พรมแดนอย่างรวดเร็วนำไปสู่การผสมผสานความคิด ค่านิยม ตลอดจนวิถีชีวิตความเป็นอยู่ระหว่างมวลมนุษยชาติ ที่เรียกว่า “กระแสโลกาภิวัตน์” เทคโนโลยีต่าง ๆ ได้ถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาประเทศ เกิดการแข่งขันในด้านข้อมูลข่าวสารด้วยการนำเอาความรู้และเทคโนโลยีเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาประเทศ เพื่อมุ่งเป้าหมายความเป็นเศรษฐกิจและสังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ ในปัจจุบันนี้เป็นยุคโลกาภิวัตน์ซึ่งก็คือสังคมที่เต็มไปด้วยข้อมูล และข่าวสาร และเป็นยุคที่เป็นโลกของการติดต่อสื่อสารที่ไร้พรมแดน ทั้งนี้เพราะเทคโนโลยีการติดต่อสื่อสารมีความทันสมัยก้าวหน้าสามารถเชื่อมต่อโลกทั้งโลกได้โดยไม่มีอุปสรรคด้านเวลาและระยะทาง ความก้าวหน้าในเทคโนโลยีที่ไม่เคยหยุดนิ่งนี้ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านการทำงาน การทำธุรกิจ การศึกษา การวิจัยพัฒนา หรือแม้กระทั่งความบันเทิงต่าง ๆ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารนับวันยิ่งมีบทบาทสำคัญมากขึ้น ในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานขององค์กร โดยเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารจะมีบทบาทหลักในการช่วยจัดเก็บข้อมูล ช่วยในการบริหารจัดการ และวิเคราะห์ข้อมูลอย่างมีระบบ เพื่อนำมาประกอบการตัดสินใจ รวมถึงเทคโนโลยีด้านการพัฒนาจัดการความรู้และการสื่อสารผ่านทางระบบ อินเทอร์เน็ต อินทราเน็ต และกรุปแวร์

ในปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จัดเป็นเทคโนโลยีที่ถูกนำมาประยุกต์ใช้งานอย่างต่อเนื่องและแพร่หลาย ทั้งในองค์กรของภาครัฐและภาคเอกชน ซึ่งต่างก็ตระหนักถึงความสำคัญของการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการดำเนินงาน และการบริหารจัดการ ดังตามแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของประเทศไทย พ.ศ.2545-2549 [1] ได้กำหนดความหมายของคำว่า “เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร” ไว้ดังนี้ “เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หมายถึง เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับข่าวสาร ข้อมูล และการสื่อสาร นับตั้งแต่การสร้าง การนำมาวิเคราะห์หรือประมวลผล การรับและส่งข้อมูล การจัดเก็บและการนำไปใช้งานใหม่ ซึ่งเทคโนโลยีเหล่านี้มักจะหมายถึงคอมพิวเตอร์ ซึ่งประกอบด้วยอุปกรณ์ ส่วนคำสั่งและส่วนของข้อมูล และระบบการสื่อสารต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นโทรศัพท์ ระบบสื่อสารข้อมูล ดาวเทียมหรือเครื่องมือสื่อสารใด ๆ ที่มีสายและไร้สาย” จากนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการเพิ่มประสิทธิภาพให้กับระบบราชการ โดยปฏิรูประบบราชการเริ่มจากการปรับโครงสร้างหน่วยงาน การบริหารระบบราชการ และมีมาตรการต่าง ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพโดยเฉพาะการพัฒนาและบริหารกำลังคนนั้นคือ

ข้าราชการ ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญเป็นพลังผลักดันและขับเคลื่อนการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เข้ามาใช้ในการพัฒนาและบริหารกำลังคน จึงต้องมีความเข้าใจถึงรากฐานตั้งแต่ต้นนโยบาย ICT ของประเทศ และนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา การใช้ ICT เพื่อพัฒนาบุคลากร การใช้ ICT เพื่อการบริหารกำลังคน การใช้ ICT เพื่อพัฒนาการบริการ อุปสรรคการนำ ICT มาใช้ในการพัฒนาและบริหารกำลังคน ซึ่งแต่ละประเด็นล้วนมีความสอดคล้องสัมพันธ์กัน อันจะส่งผลไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพให้กับระบบราชการโดยรวม [2] ในส่วนของการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการพัฒนาการบริหารการศึกษาไทยนั้น ไม่เพียงแต่จะจำกัดเฉพาะในด้านการจัดทำบทเรียนและการกระจายความรู้ผ่านทางเทคโนโลยีสารสนเทศเท่านั้น หากแต่นำมาใช้ในการดำเนินงาน การบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาและการสนับสนุน รวมถึงการตกลงใจของผู้บริหารสถานศึกษาอีกด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ข้อมูล ข่าวสาร และสารสนเทศเป็นสิ่งสำคัญต่อการดำเนินงานทั้งภาครัฐและเอกชน เพราะเป็นส่วนช่วยในการตัดสินใจ และบริหารจัดการงานด้านต่าง ๆ ข้อมูล ข่าวสารและสารสนเทศจึงเป็นทรัพยากรหลักที่ได้รับความสนใจจากบุคลากรทุกระดับ ทั้งนี้เนื่องมาจากการดำเนินงานขององค์กรมีความซับซ้อนมากขึ้น เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นด้วยเช่นกัน ทำให้ข้อมูล ข่าวสาร และสารสนเทศเป็นสิ่งที่ทุกคนจำเป็นจะต้องได้รับทราบและสามารถเกื้อกูลต่อการใช้งานและการเข้าถึงได้อย่างรวดเร็ว

ดังนั้น การมีความรู้ความเข้าใจในภาพรวมเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการเข้าถึงข้อมูล ข่าวสาร จึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้ปฏิบัติงานในสายงานด้านการศึกษาอย่างยิ่ง มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา เป็นสถาบันอุดมศึกษาซึ่งอยู่ในกำกับของรัฐบาล และเป็นมหาวิทยาลัยที่จัดการสอนครอบคลุมทั้งด้านครุศาสตร์ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและเป็นหนึ่งในอีกหลาย ๆ มหาวิทยาลัยที่ให้ความสำคัญในเรื่องของ ICT หรือเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยมีศูนย์คอมพิวเตอร์ทำหน้าที่รับผิดชอบประสานและให้บริการงานคอมพิวเตอร์ของส่วนต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย ขณะเดียวกันการขยายตัวอย่างรวดเร็วของการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ในปัจจุบัน อาจส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการใช้ของผู้ใช้ที่จำเป็น ความรู้ความสามารถ ทักษะในการแสวงหาข่าวสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่แตกต่างกัน ผู้วิจัยเห็นความสำคัญที่จะทำการศึกษาถึงพฤติกรรมการแสวงหาข่าวสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาการแสวงหาข่าวสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด เพื่อให้สอดคล้องกับปณิธาน การกิจ และวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยที่ได้มีการนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการงานด้านต่าง ๆ ทั้งด้านการศึกษา ด้านการดำเนินงาน การวิจัยและบริการวิชาการเพื่อให้สามารถทำงานในด้านต่าง ๆ เป็นไปอย่างมีระบบรวดเร็ว ถูกต้อง แม่นยำ มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดและเตรียมพร้อมกับการ

เปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคตต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาพฤติกรรมการแสวงหาข่าวสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการแสวงหาข่าวสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1.3.1 ทำให้ทราบถึงพฤติกรรมการแสวงหาข่าวสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

1.3.2 สามารถนำข้อมูลจากงานวิจัยครั้งนี้ไปใช้ในการวางแผนในการแสวงหาข้อมูลและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาพฤติกรรมการแสวงหาข่าวสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

1.5 ข้อตกลงเบื้องต้นของการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยถึงพฤติกรรมการแสวงหาข่าวสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ปีการศึกษา 2554

1.6 สมมติฐานของการวิจัย

พฤติกรรมการแสวงหาข่าวสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรที่อยู่ต่างคณะกัน มีความแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

1.7 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

1.7.1 การแสวงหาข่าวสาร หมายถึง การเลือกสรรข่าวสาร การเฝ้าหาข้อมูลข่าวสาร การรับข้อมูลข่าวสาร หรือการมีปฏิสัมพันธ์เพื่อให้ได้ข้อมูลข่าวสาร โดยการแสวงหาข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ เช่น สื่อมวลชน สื่อบุคคล

1.7.2 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับระบบคอมพิวเตอร์และระบบสื่อสารโทรคมนาคมที่มีความเร็วสูง ประกอบด้วยการจัดเก็บ ประมวลผล และเผยแพร่สารสนเทศที่ต้องการ ได้แก่ ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ ข้อมูลและฐานข้อมูล บริการระบบงานสารสนเทศ และบริการเครือข่ายคอมพิวเตอร์

1.7.3 บุคลากร หมายถึง บุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ปีการศึกษา 2554